

Rapportage

Effectmeting Ontplofbare Oorlogsresten

26 augustus 2022

Andrew Chandler | Jacoline van Leeuwen

Inhoud

01	Aanleiding en doel	3
02	Methode en aanpak	6
03	Leeswijzer	8
04	Samenvatting	10
05	Resultaten	13

1. Aanleiding en doel

Aanleiding en doel

Rijkswaterstaat (RWS) heeft van het ministerie van BZK de opdracht gekregen om ten minste vier jaar een Kenniscentrum Ontploffbare Oorlogsresten in te richten. Het centrum ondersteunt met name gemeenten bij de uitvoering van hun taken rondom ontplofbare oorlogsresten (niet gesprongen conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog). Het Kenniscentrum Ontploffbare Oorlogsresten is opgericht, mede op verzoek van de VNG, om gemeenten te ondersteunen bij de uitvoering hun taken bij de opsporing van ontplofbare oorlogsresten. De aanleiding vormde de constatering dat verbeteringen op dat terrein gewenst waren.

Rijkswaterstaat heeft Statifact gevraagd om een effectmeting uit te voeren welke bestaat uit een 'nulmeting' bij het moment van operationeel worden van het Kenniscentrum en het uitvoeren van een '1-meting of eindmeting' aan het einde of tegen het einde van de opdrachtperiode.

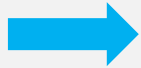
De effectmeting dient inzicht te bieden in hoeverre het Kenniscentrum OO in staat is gebleken de aan haar opgelegde doelstellingen te realiseren:

- Bevorderen van een maatschappelijk aanvaardbaar proportioneel risicobeleid door gemeenten ten aanzien van OO
- Verhogen van de bewustwording omtrent de opsporing van OO en het kennisniveau van gemeenten over het opsporen van OO
- Efficiëntere inzet van capaciteit en middelen bij gemeenten

Secundair zal de meting inzicht bieden in de behoeften en wensen van gemeenten in relatie tot het Kenniscentrum OO.

Tenslotte zal de effectmeting input bieden voor de besluitvorming over het eventueel continueren (na 4 jaar) van de opdracht vanuit BZK.

Aanleiding en doel

Doel van de effectmeting is om vast te kunnen stellen of beoogde verbeteringen in de uitvoeringspraktijk gerealiseerd worden en of het Kenniscentrum daar aan bijgedragen heeft. Is het werk van het Kenniscentrum nuttig geweest?

In dit rapport is het resultaat van de eerste stap van de effectmeting opgenomen, de zogenaamde nulmeting. Hiermee is (voor het eerst) een representatief beeld ontstaan over de uitvoering van taken op het gebied van ontplofbare oorlogsresten door de gemeenten. Daarmee tegelijkertijd een beeld over waar en hoe het Kenniscentrum gemeenten zo goed mogelijk kan ondersteunen in de komende jaren.

Over ongeveer 2,5 jaar zal een éénmeting plaatsvinden om te kunnen bepalen of er veranderingen in de uitvoeringspraktijk hebben plaatsgevonden en welke dat zijn.

De effectmeting is nadrukkelijk geen check of gemeenten het wel of niet goed doen, maar inventariseert enkel de stand van zaken omtrent de omgang met OO.

2. Methode en aanpak

Methoden en aanpak

Onderzoeksmethode

Online: gemeenten werden per e-mail uitgenodigd voor het onderzoek en ontvingen ook per e-mail één of meerdere herinneringen. Gemeenten die de vragenlijst op een bepaald moment nog niet hadden ingevuld, werden gebeld om hen te motiveren om mee te doen.

Veldwerkperiode

23 mei t/m 24 juni 2022.

Vragenlijst

De vragenlijst is onder te verdelen in de volgende thema's: 1. ervaring met het opsporen en opruimen van OO 2. beleid en procedures 3. kennis en omgang met het opsporen en opruimen van OO 4. bekendheid Kenniscentrum OO en ondersteuningsbehoefte.

Doelgroep

Alle gemeenten (345).

Respons

65% (224 van de 345 gemeenten).

3. Leeswijzer

Leeswijzer

Op de volgende slides worden de uitkomsten van het onderzoek behandeld. We starten de behandeling van de resultaten met de samenvattende conclusies. Vervolgens worden (per subparagraaf) achtereenvolgens de onderwerpen die betrekking hebben op de doelstellingen van de effectmeting behandeld:

1. Proportioneel beleid
2. Kennis
3. Kostenefficiëntie

Op elke slide zijn de resultaten grafisch weergegeven. Helemaal onderaan elke slide staat de vraag vermeld die aan de gemeente is gesteld. Indien een vraag enkel gesteld is aan een selecte groep gemeenten dan wordt rechtsonderaan de sheet vermeld welke groep gemeenten het betreft. Hierbij wordt tevens tussen haakjes de aantallen vermeld waarop de percentages in de grafieken zijn gebaseerd.

In het geval van vragen met een vijfpuntsschaal ('helemaal mee eens tot helemaal mee oneens) benoemen we naast elk aspect ook de som (topbox) van de percentages 'helemaal mee eens' en 'mee eens'.

Geaggregeerde percentages (bijvoorbeeld de som van de percentages 'helemaal mee eens' en 'mee eens') die in de tekst of grafieken worden genoemd, kunnen soms 1 procentpunt afwijken van de som van de onderliggende percentages in de grafiek. Dit komt door afrondingsverschillen.

In verband met de leesbaarheid van de figuren worden lage percentages die buiten de lay-out van de grafiek vallen niet weergegeven.

4. Samenvatting

Samenvatting (1/2)

Respons en profiel gemeenten

- Ondanks het feit dat het de eerste keer is dat er een enquête heeft plaatsgevonden over dit onderwerp was de respons boven de norm: in totaal vulden 224 van de 345 gemeenten de vragenlijst in: een respons van 65%. 203 gemeenten (91%) hebben in de enquête aangegeven dat zij in de afgelopen 20 jaar te maken hebben gehad met het opsporen of ruimen van OO. De gemeenten die in de afgelopen 20 jaar niet te maken hebben gehad met het opsporen of ruimen van OO hebben verder geen vervolgvragen gekregen. Met name gemeenten binnen de provincies Gelderland, Noord-Brabant en Zuid-Holland gaven aan in de afgelopen 20 jaar te maken hebben gehad met het opsporen en ruimen van OO.

Proportioneel risicobeleid

- Binnen driekwart van de gemeenten is de opsporing en ruiming van OO belegd binnen de afdeling Openbare Orde en Veiligheid. Binnen ruim een kwart (28%) van de gemeenten is dit belegd binnen de afdeling Grond & Ontwikkeling en bij bijna een kwart (22%) binnen de afdeling bodem. 45% van de gemeenten geeft aan de opsporing en ruiming van OO binnen meer dan één afdeling te hebben belegd. In dit geval zal het naar verwachting om verschillende soorten taken gaan die bij meerdere afdelingen zijn belegd (bijvoorbeeld het begeleiden bij de opsporing en ruiming van OO versus het maken van een bodembelastingkaart).
- Een kwart van de gemeenten geeft aan een beleid te hebben t.a.v. de opsporing en ruiming van OO. Dit geldt met name voor grote gemeenten (>100.000 inwoners) en voor gemeenten die een beroep hebben gedaan op de suppletie-uitkering. Daarnaast lijken dit met name gemeenten te zijn binnen de provincies Utrecht en Zeeland. Dit betekent dat de meeste gemeenten (75%) geen beleid hebben vastgesteld ten aanzien van het opsporen en ruimen van OO.
- Voor het opsporen van OO kunnen gemeenten kiezen voor een reactief of een proactief beleid. Uit het onderzoek blijkt dat voor de meeste gemeenten bij het opsporen van OO een reactieve werkwijze het uitgangspunt is. Gemeenten die beleid hebben t.a.v. het opsporen en ruimen van OO is een pro-actieve werkwijze vaker het uitgangspunt.
- Een derde (33%) van de gemeenten zegt gebruik te maken van een afwegingskader. Ongeveer de helft (48%) hiervan heeft een eigen afwegingskader ontwikkeld. Bij een kwart (24%) van deze gemeenten gaat het om het document 'uitgangspunten voor een redelijk en proportioneel CE beleid' van het platform blindgangers die zij hanteert. Het lijkt er op dat gemeenten in de provincie Zuid-Holland minder vaak een afwegingskader hanteren dan gemiddeld en de gemeenten in de provincie Gelderland en Noord-Brabant vaker gebruik maken van een afwegingskader (verschillen niet significant).
- Het overgrote deel van de gemeenten (66%) die momenteel een afwegingskader hanteert zegt dat het hen helpt bij het maken van proportionele afwegingen. De overige gemeenten heeft hier geen duidelijke mening over.

Samenvatting (2/2)

Kennis

- De helft van de gemeenten (met name 100+ gemeenten) zegt te beschikken over een bodembelastingkaart. Ruim een derde (37%) van deze groep gemeenten geeft aan dat er binnen de gemeente een procedure is om de bodembelastingkaart bij te houden: actueel houden van de kaart is dus duidelijk een knelpunt. Circa 30% van de gemeenten zegt geen plannen te hebben om een bodembelastingkaart op te stellen. Dit geldt met name voor kleine gemeenten (<20.000 inwoners).
- Bij het merendeel (84%) van de gemeenten leveren derden een proces-verbaal van oplevering op na uitvoering van opsporingswerkzaamheden. Iets meer dan de helft (53%) van deze gemeenten zegt deze informatie bij te houden.
- Een relatief grote groep gemeenten zegt over onvoldoende kennis te beschikken als het gaat om de opsporing en ruiming van OO (ook als het gaat om goed opdrachtgeverschap). Uit de open toelichtingen is op te maken dat gemeenten met name behoefte hebben aan een uniform landelijk beleid. De meerderheid van de gemeenten wint advies in. Zij doen dit met name bij externe partijen of bij experts vanuit een andere gemeente. Ook geeft een relatief grote groep aan advies in te winnen bij een veiligheidsregio.
- In de toelichtingen spreekt men ten aanzien van kansen, uitdagingen of knelpunten met name over een gebrek aan kennis, (landelijk) beleid en kosten. Ook geven sommige gemeenten aan dat er geen vernietigingslocatie in de gemeente aanwezig is.

Kostenefficiëntie

- Gemeenten geven aan gemiddeld 2 uur per week te besteden aan werkzaamheden die samenhangen met het opsporen en ruimen van OO. Gemeenten binnen de provincies Gelderland, Limburg, Noord-Brabant en Zuid-Holland besteden vaker dan gemiddeld minstens 4 uur per week aan de opsporing en ruiming van OO.
- Een relatief grote groep gemeenten zegt weinig zicht te hebben op de kostenefficiëntie van derden en denken in meerderheid zelf wel kostenefficiënt te werken. Dit knelpunt zien we ook terugkomen in de toelichtingen die gemeenten hebben gegeven. Er is in sommige gevallen weinig zicht (bijvoorbeeld geen actieve terugkoppeling na uitgevoerd onderzoek) op de activiteiten van derden. Sommige gemeenten pleiten dan ook voor een eenduidig proces vanuit een overheidsorganisatie dat als leidraad kan worden gebruikt. Hierdoor hoeven gemeenten minder te leunen op marktpartijen.

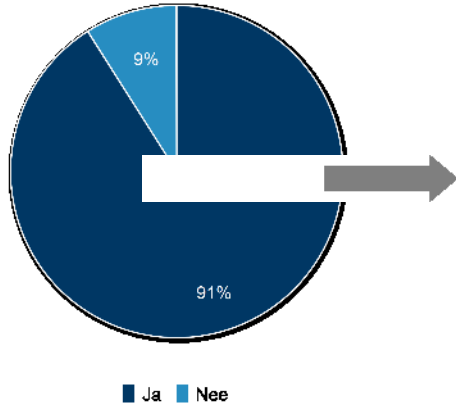
Bekendheid Kenniscentrum OO

- De website van het kenniscentrum OO is bij iets meer dan de helft van de gemeenten bekend en de grote meerderheid van deze gemeenten heeft de website ook wel eens geraadpleegd. De website wordt door bijna de helft van de gemeenten goed beoordeeld. Een grote groep gemeenten is neutraal. Verder is 39% van de gemeenten bekend met de helpdesk van het Kenniscentrum, en heeft een vijfde van deze gemeenten daadwerkelijk gebruik gemaakt van de helpdesk.

5.2 Proportioneel beleid

203 van de 224 gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld zeggen dat zij in de afgelopen 20 jaar te maken hebben gehad met het opsporen of ruimen van OO.

Vraag 1: Ervaring met het opsporen en/of ruimen van ontplofbare oorlogsresten

Provincie	%	#
Drenthe	3%	7
Flevoland	2%	4
Frvslân	4%	8
Groningen	16%	33
Limburg	3%	7
Noord-Brabant	9%	18
Noord-Holland	18%	36
Overijssel	9%	19
Utrecht	9%	18
Zeeland	3%	7
Zuid-Holland	14%	28
Totaal	100%	203

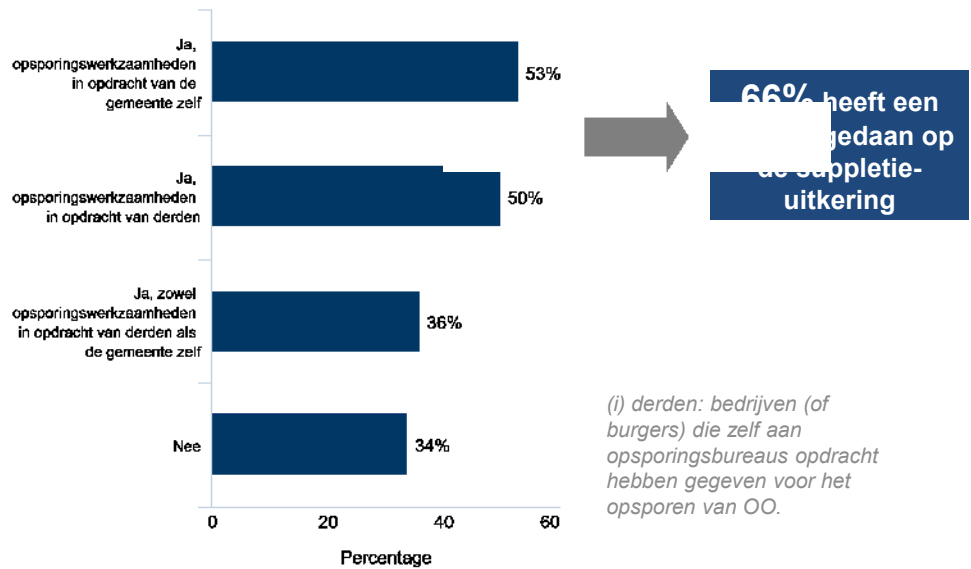
Gemeentegrootte	%	#
Klein (<20,000)	18%	36
Middelgroot (20,000-50,000)	50%	101
Groot (50,000-100,000)	19%	38
100+ gemeenten	14%	28
Totaal	100%	203

Basis vraag 1: allen (n=224)

Vraag 1: Is er in uw gemeente de laatste 20 jaar weleens sprake geweest van het opsporen en/of ruimen van ontplofbare oorlogsresten?

66% van de gemeenten geeft aan in de afgelopen 5 jaar een beroep te hebben gedaan op de suppletie-uitkering voor opsporingswerkzaamheden i.o.v. de gemeente ofwel van derden.

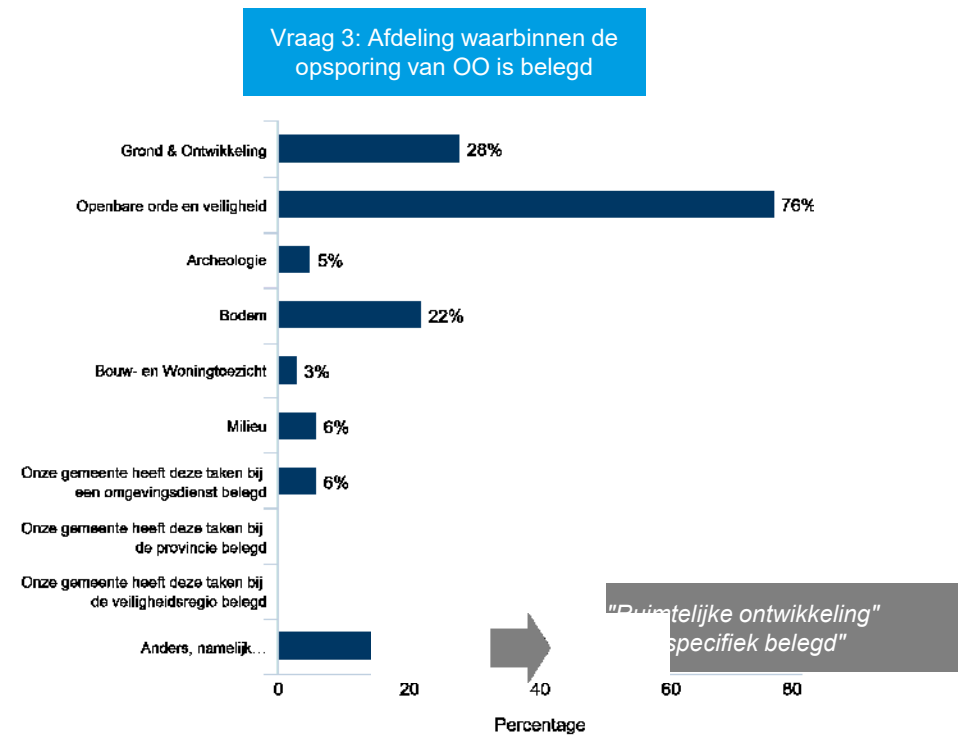
Vraag 2: Laatste 5 jaar een beroep gedaan op de suppletie-uitkering uit het gemeentefonds?

Vraag 2: Heeft uw gemeente in de laatste 5 jaar (2017 t/m 2021) een beroep gedaan op de suppletie-uitkering uit het gemeentefonds (bommenregeling) m.b.t. het opsporen (detectie en benaderen) van ontplofbare oorlogsresten voor:

Basis vraag 2: heeft te maken gehad met OO (n=203)

Vrijwel altijd zijn de diverse taken rondom opsporing van OO binnen de gemeente zelf belegd. Vaak bij meerder afdelingen. De afdeling Openbare Orde en Veiligheid is meestal betrokken.

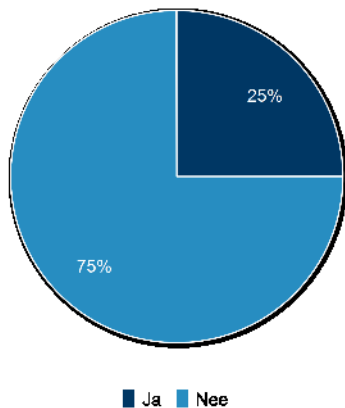
Vraag 3: Binnen welke afdeling(-en) van uw gemeente is de opsporing van ontplofbare oorlogsresten belegd (meerdere antwoorden mogelijk)?

Basis: allen (n=203)

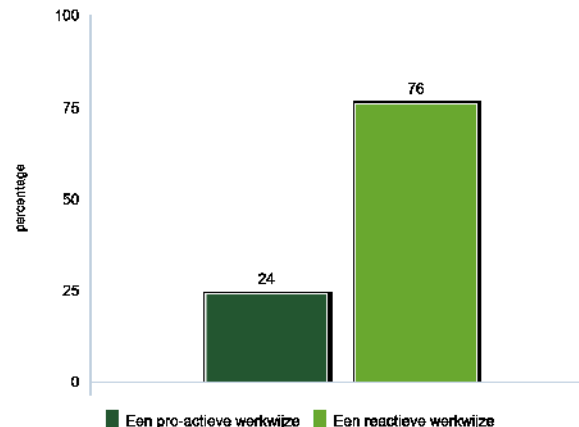

Driekwart van de gemeenten zegt geen beleid te hebben vastgesteld t.a.v. de opsporing van OO. Voor de meeste gemeenten is bij het opsporen van OO een reactieve werkwijze het uitgangspunt.

Vraag 5: Is er binnen de gemeente beleid vastgesteld voor het opsporen en ruimen van OO?

Vraag 6: Werkwijze gemeente bij het opsporen en ruimen van OO

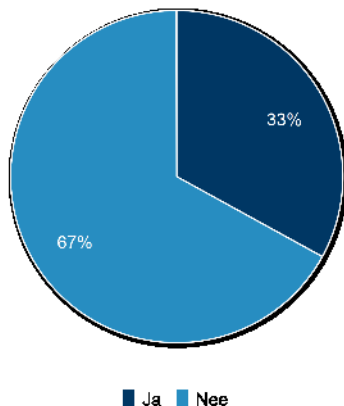
Vraag 5: Is er binnen uw gemeente beleid vastgesteld voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten?

Vraag 6: Bij een reactieve werkwijze voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten reageert een gemeente voornamelijk op spontane vondsten of op een (project)ontwikkeling waarbij grondwerkzaamheden plaatsvinden. Bij een pro-actieve werkwijze doet een gemeente ook zonder deze ontwikkelingen onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten. Welke werkwijze hanteert uw gemeente (voornamelijk) bij het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten in uw gemeente?

Basis: allen (n=203)

Een derde van de gemeenten zegt gebruik te maken van een afwegingskader.

Vraag 7: Gebruik afwegingskader

(i) Onder een afwegingskader verstaan we het volgende: het afwegingskader biedt handvatten voor proportioneel beleid. Veiligheid dient voorop te staan, van daaruit worden risico's afgewogen en besluiten genomen. Het afwegingskader helpt gemeenten, in hun rol als bevoegd gezag inzake openbare orde en veiligheid, om veilige, afgewogen en doelmatige besluiten te nemen inzake het opsporen van ontplofbare oorlogsresten (maatschappelijk aanvaardbaar risico én economisch aanvaardbaar risico).

Vraag 7: Gebruikt uw gemeente een afwegingskader (i) aan de hand waarvan de gemeente besluiten neemt over de eventuele opsporing van ontplofbare oorlogsresten?

Vraag 9: Waarom gebruikt uw gemeente geen afwegingskader?

Vraag 9: Reden geen gebruik afwegingskader

"Afweging gebeurt op discretie AOV in overleg met partners."

"Nog niet beschikbaar, wordt wel aan gewerkt. Nadeel is dat het Kenniscentrum dit (een voorbeeld kader) ook nog niet aan de gemeente ter beschikking kan stellen."

"Onbekendheid met de materie, personeelsgebrek, kostenaspect."

"Wij zijn ambtelijk bezig (mede met hulp vanuit het Kenniscentrum) met de voorbereidingen tbv vast laten stellen door het college van óf beleid óf handelswijze."

"Ik wist niet van het bestaan van een afwegingskader, maar de burgemeester moet wel altijd goedkeuring geven voor projectplannen als er grondwerkzaamheden gaan plaatsvinden. Het belangrijkste afwegingskader is dat gecertificeerde bedrijven onderzoeken of werkzaamheden verrichten en dat de politie en brandweer altijd worden geïnformeerd."

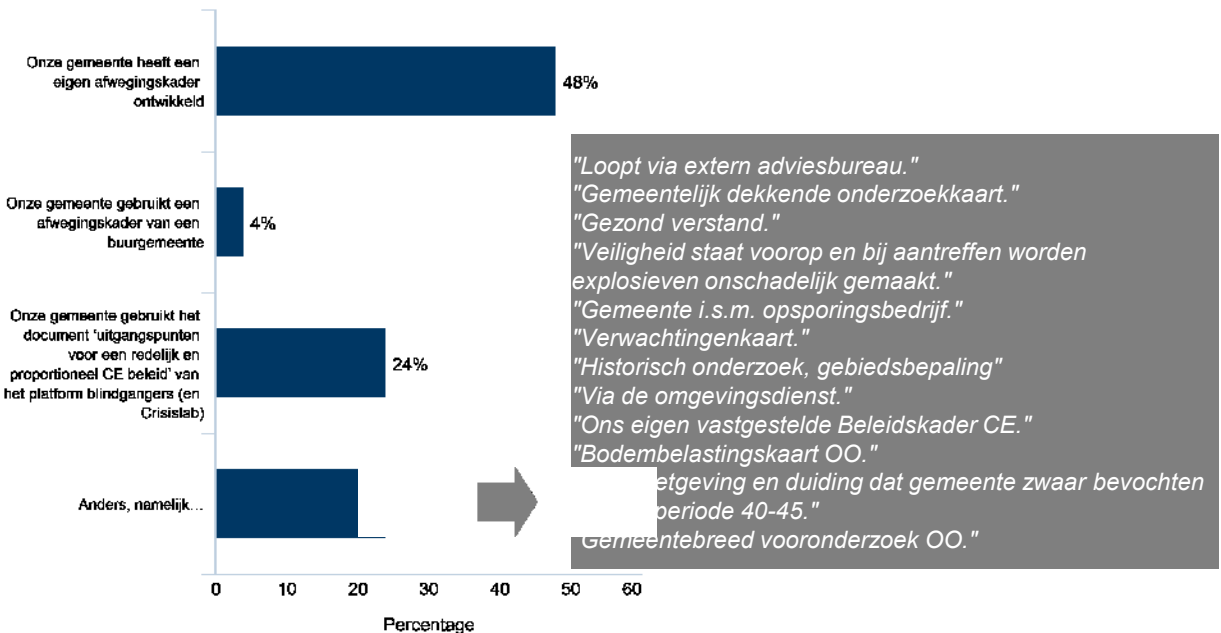
"Beslissingen worden genomen op basis van de NGE-kaart, de lokale context en het project i.c."

"Wij laten ons adviseren door een extern bureau die voor ons een risico-inschatting maakt."

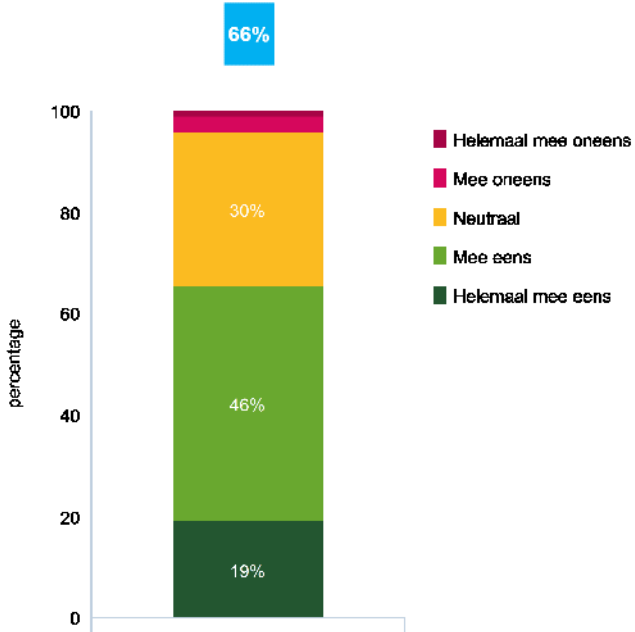
Basis vraag 7: allen (n=203)
Basis vraag 9: maakt geen gebruik van afwegingskader (n=136)

De helft van de gemeenten die een afwegingskader gebruikt heeft deze zelf ontwikkeld. Twee derde van de gemeenten vindt dat het afwegingskader helpt bij het maken van proportionele afwegingen.

Vraag 8: Type afwegingskader dat wordt gebruikt

Vraag 10: Helpt het afwegingskader voldoende om te komen tot proportionele afwegingen?

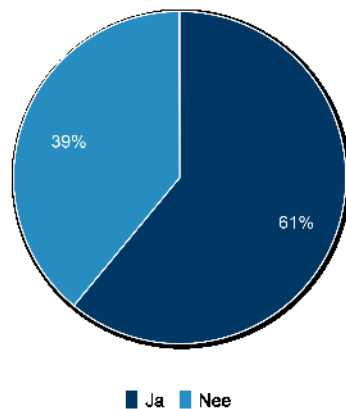

Vraag 8: Welk afwegingskader gebruikt uw gemeente?
 Vraag 10: Het huidige afwegingskader helpt onze gemeente voldoende om te komen tot proportionele afwegingen.

Basis: maakt gebruik van een afwegingskader (n=67)

Bijna twee derde van de gemeenten zegt met een protocol 'onverwacht aantreffen' te werken.

Vraag 11: Werkt gemeente met een protocol 'onverwacht aantreffen'?

(i) Een toevalsvondst houdt in dat er een (vermoedelijk) OO wordt aangetroffen op een locatie en/of tijdstip dat niet in de risicobeoordeling is voorzien. Een toevalsvondst kan plaatsvinden in gebieden die als "onverdacht" zijn aangemerkt, maar ook binnen gebieden die als "verdacht" zijn aangemerkt maar waar op dat moment geen geplande grondroerende en/of opsporingswerkzaamheden plaatsvinden.

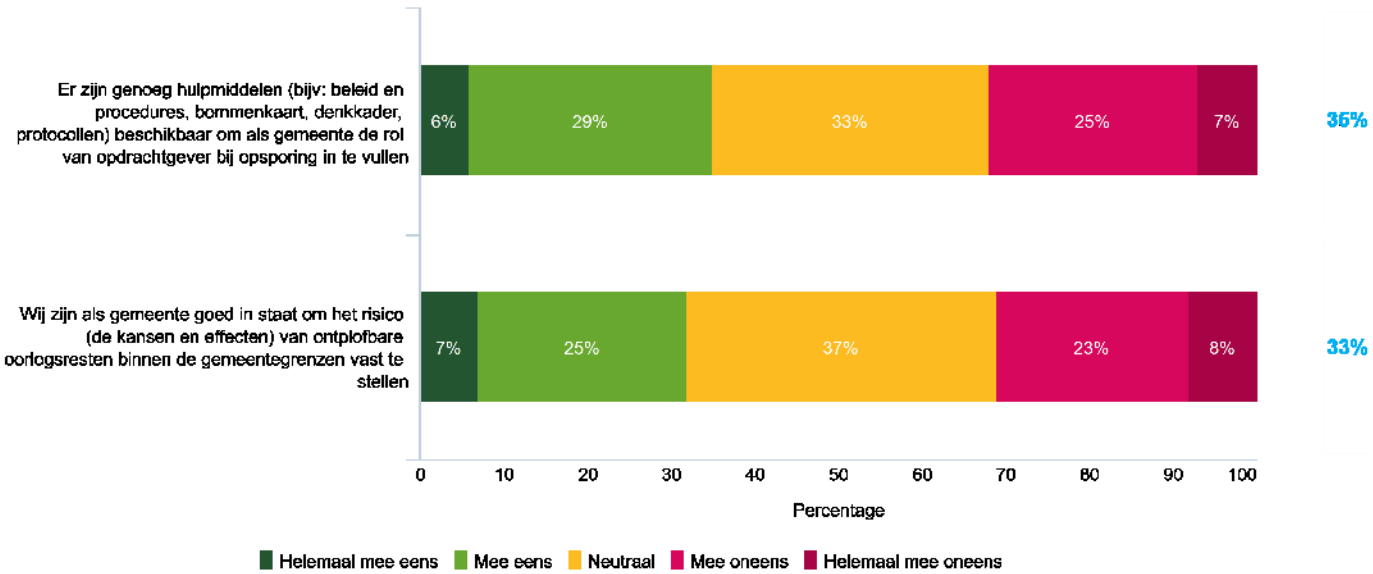
Vraag 11: Wordt er binnen uw gemeente gewerkt met een protocol 'onverwacht aantreffen' (i) in het geval van een toevalstreffer/-vondst of spontane vondst? We bedoelen hier een gemeentelijke werkwijze waarbij het gaat om zaken als 'het onberoerd laten van het explosief', 'het stilleggen van werk' en 'het Team Explosieven Veiligheid (TEV) van de politie bellen'.

Basis: allen (n=203)

De meningen t.a.v. risico-inschatting en beschikbare hulpmiddelen die gemeenten moeten helpen bij het invullen van de rol van opdrachtgever zijn sterk verdeeld.

Vraag 16: Mening over de omgang met OO binnen de gemeente

Top Box

% = helemaal mee eens + mee eens

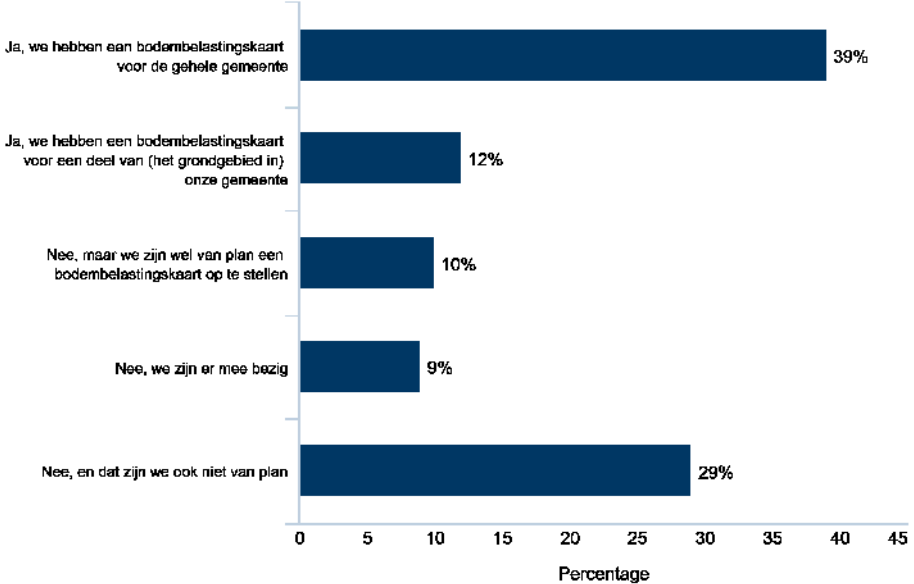
Vraag 16: In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen over de omgang met ontplofbare oorlogsresten binnen uw gemeente?

Basis: allen (n=203)

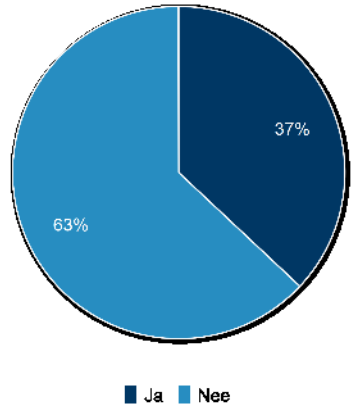
5.3 Kennis

De helft van de gemeenten heeft een bodembelastingkaart, bijna 30% heeft geen plannen om die te maken. Het actueel houden van de kaart is een knelpunt.

Vraag 12: Beschikking over een Bodembelastingskaart

Vraag 13: Procedure bijhouden bodembelastingskaart

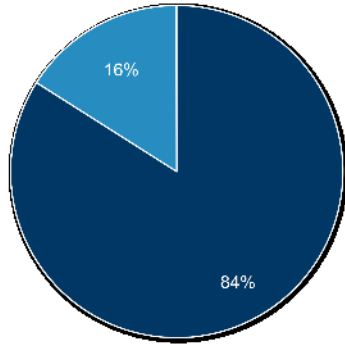
(i) De bodembelastingkaart geeft aan welke gebieden in een gemeente in verhoogde mate verdacht zijn als het gaat om de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten. Deze kaarten worden gemaakt op basis van historisch onderzoek naar gebeurtenissen uit de periode '40-45' en worden idealiter geactualiseerd na opsporingsonderzoek of ruimingsactiviteiten. De bodembelastingkaarten beslaan soms het gehele grondgebied van een gemeente en soms een deel daarvan. plaatsvinden.

Vraag 12: Beschikt uw gemeente over een bodembelastingskaart (i) van ontplofbare oorlogsresten (ook wel 'bommenkaart' genoemd)?
Vraag 13: Is er een procedure voor het bijhouden van de bodembelastingkaart?

Basis vraag 12: allen (n=203)
Basis vraag 13: heeft een bodembelastingkaart (n=104)

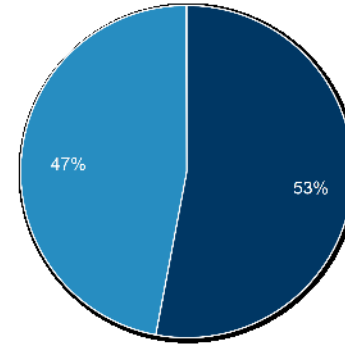
Bij het merendeel van de gemeenten leveren derden een proces-verbaal van oplevering op na uitvoering en bij de helft van deze gemeenten wordt deze informatie ook bijgehouden.

Vraag 14: Levering proces-verbaal van oplevering na uitvoering door derden

■ Ja ■ Nee

Vraag 15: Wordt informatie bijgehouden?

■ Ja ■ Nee

Vraag 14: Leveren derden na de uitvoering van opsporingsactiviteiten een proces-verbaal van oplevering aan bij de gemeente? Hiermee geeft een opsporingsbedrijf weer, wat er is gebeurd in een opsporingsgebied en wat er eventueel is gevonden en welk gebied wordt vrijgegeven (horizontaal en verticaal).

Vraag 15: Wordt deze informatie binnen uw gemeente ook bijgehouden (bijv. in de bodembelastingkaart)?

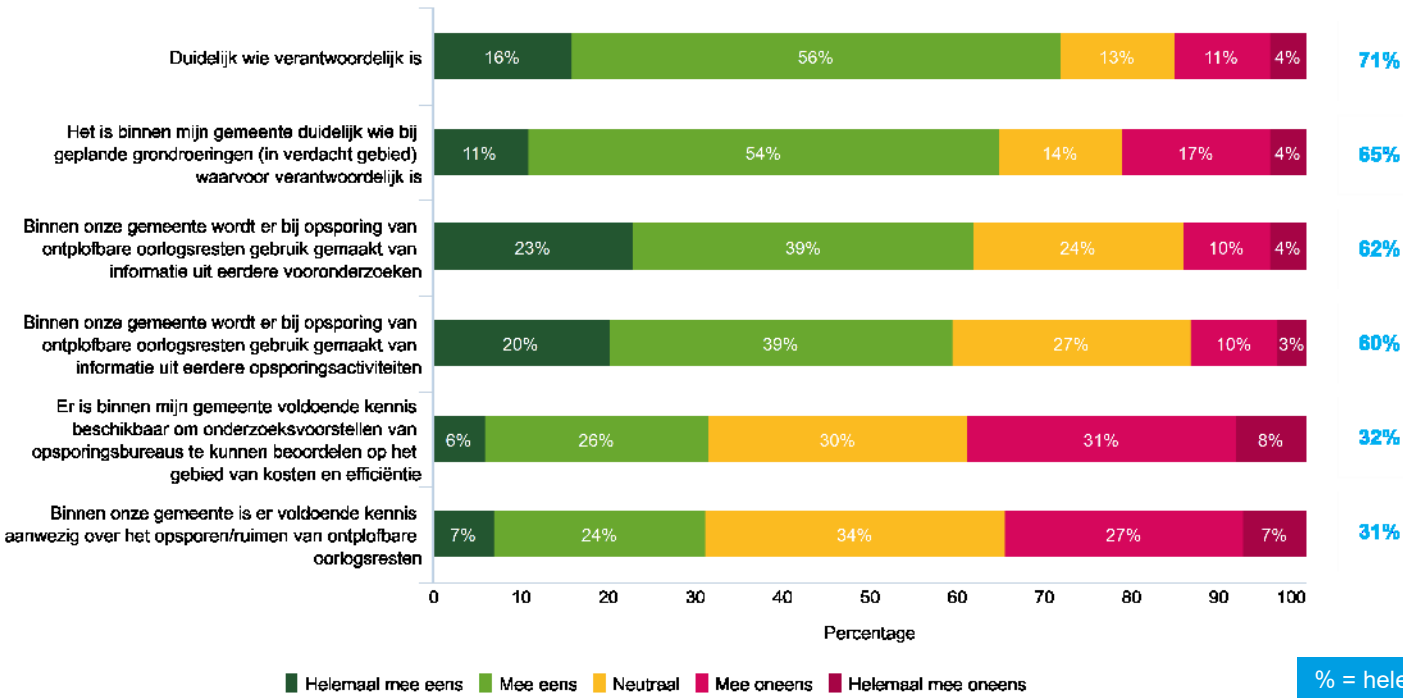
Basis vraag 14: heeft te maken gehad met OO in opdracht van derden (n=101)
Basis vraag 15: derden leveren proces-verbaal (n=85)

Gemeenten geven aan dat een aantal organisatorische zaken goed gaan maar dat er intern te weinig kennis is, ook als het gaat om goed opdrachtgeverschap.

Vraag 16: Mening over de omgang met OO binnen de gemeente

Top Box

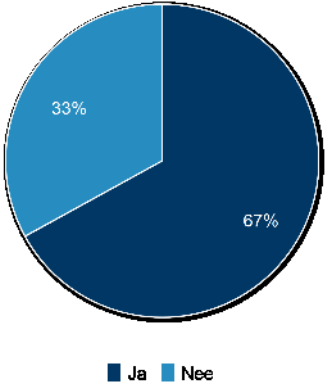

Vraag 16: In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen over de omgang met ontplofbare oorlogsresten binnen uw gemeente?

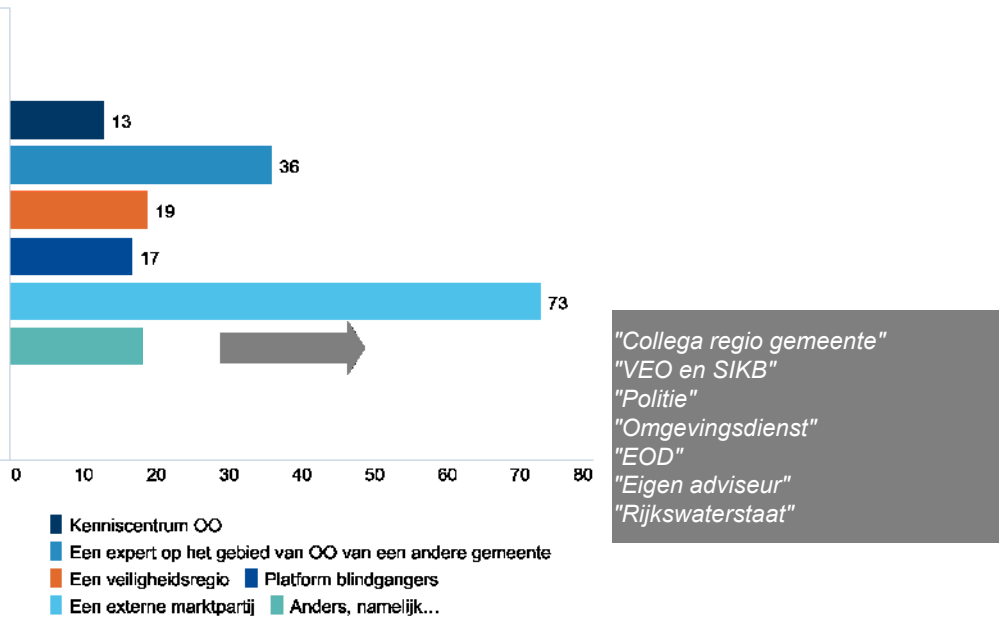
Basis: allen (n=203)

De meerderheid van de gemeenten wint advies in bij, met name externe marktpartijen, maar ook relatief vaak bij een expert vanuit een andere gemeente.

Vraag 23: Winnen gemeenten (extern) advies in?

Vraag 24: Bij welke partijen winnen gemeenten (extern) advies in?

Vraag 23: Wint uw gemeente weleens (extern) advies in over de omgang met het opsporen of ruimen van ontplofbare oorlogsresten?
 Vraag 24: Bij welke partijen vraagt u weleens advies?

Basis vraag 23: allen (n=203)
 Basis vraag 24: wint advies in (n=135)

Men heeft vooral behoefte aan een uniform landelijk beleid.

Vraag 26: Een kleine greep uit de toelichtingen t.a.v. behoefte aan kennis m.b.t. het opsporen van OO

"Landelijke richtlijnen cq beleid waar iedere gemeente aan kan voldoen. Dit zorgt voor duidelijkheid en uniformiteit."

"Beter delen van ervaringen."

"Eigenlijk alle hulp/kennis die er maar is. Wij zitten nog in de beginfase van het beleid opstellen."

"Een landelijk afwegingskader zou mooi zijn. De beoordeling van OO zou namelijk tussen gemeenten geen verschil mogen maken. Daarnaast zou één heldere lijn m.b.t. de rijksbijdrageregeling ook een goede zijn. Het gehanteerde uitgangspunt dat de verstoorder betaalt, wordt door ons in deze niet gevolgd, aangezien deze uitgaven vaak een investeringsslag te boven gaat."

"Wanneer is onderzoek nodig, wie heeft daarbij welke verantwoordelijkheid."

"Inzicht in taken en verantwoordelijkheden van een gemeente bij het opsporen van explosieven. Ik ga er vanuit dat hiervoor wet en regelgeving bestaat en dat hierover niet simpel wordt gezegd: "de burgemeester gaat over openbare orde en dus het valt onder openbare orde en veiligheid."

"Een kenniscentrum waar wij terecht zouden kunnen voor beleid, inhoudelijke kennis en sparringsmomenten."

"Ik heb net de site van het Kenniscentrum bekeken en die voorziet wel in een behoefte. Met name de optie "Veelgestelde vragen" is een goede informatiebron!"

"Uniform landelijk beleid omtrent met een duidelijke risico afweging omtrent de omgang van OO. Ter illustratie in algemene zin vinden wij het acceptabel dat akkers jaarlijks bewerkt worden in de wetenschap dat er jaarlijks munitie wordt aangetroffen. Echter wanneer we de grond gaan omzetten naar woningbouw

5.4 Kosteneffizientie

Binnen 15% van de gemeenten wordt er wekelijks minimaal 4 uur gewerkt aan de opsporing van OO.

Vraag 4: Aantal uur per week
waaraan taken gericht op OO worden
bested

Gemiddeld aantal uur per week: 2 uur

0 uur: 41%
1-3 uur: 44%
4+: 15%

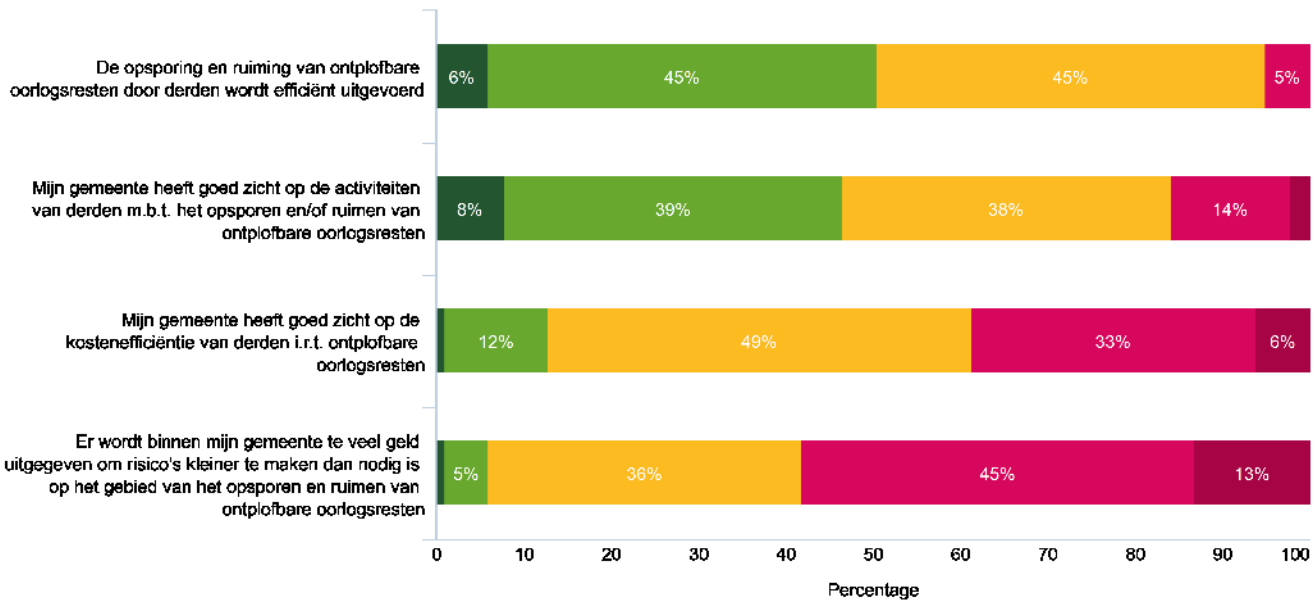
Vraag 4: Kunt u aangeven hoeveel uur per week er binnen uw gemeente gemiddeld wordt besteed aan taken gericht op de opsporing van ontplofbare oorlogsresten? Als u het niet precies weet, maak dan een inschatting. Indien er geen tijd beschikbaar is voor deze taken, vul dan 0 uur in.

Basis: allen (n=203)

Gemeenten hebben weinig zicht op kostenefficiëntie van derden en denken in meerderheid zelf wel kostenefficiënt te werken.

Vraag 16: Mening over de omgang met OO binnen de gemeente

Top Box

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Neutraal ■ Mee oneens ■ Helemaal mee oneens

% = helemaal mee eens + mee eens

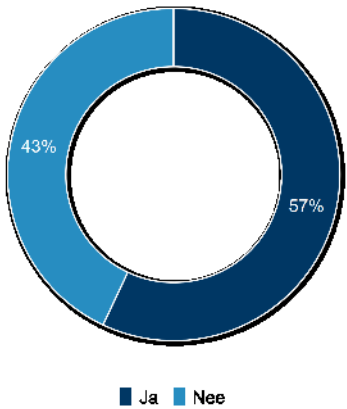
Vraag 16: In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen over de omgang met ontplofbare oorlogsresten binnen uw gemeente?

Basis: allen (n=203)

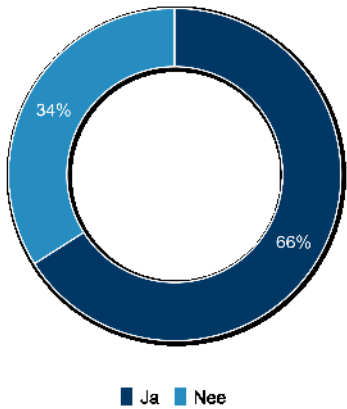
5.5 Bekendheid en ervaring Kenniscentrum OO

De website van het kenniscentrum OO is bij meer dan de helft bekend en de grote meerderheid van deze gemeenten heeft de website wel eens geraadpleegd.

Vraag 17: Bekendheid website Kenniscentrum OO

Vraag 18: Heeft gemeente de website van het Kenniscentrum OO geraadpleegd?

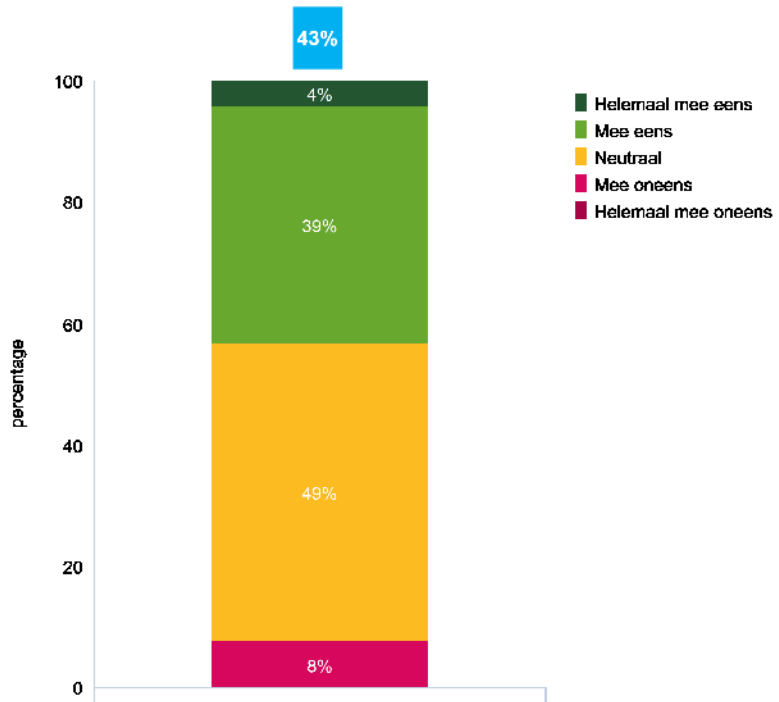
Vraag 17: Bent u op de hoogte van het bestaan van de website van het Kenniscentrum (OO)?
Vraag 18: Heeft u de website van het Kenniscentrum wel eens geraadpleegd?

Basis vraag 17: allen (n=203)
Basis vraag 18: kent de website (n=115)

De website wordt door bijna de helft van de gemeenten goed beoordeeld. De overige gemeenten zijn vooral neutraal.

Vraag 19: De website sluit aan bij mijn behoefte

Vraag 20: Toelichting website sluit niet aan bij de behoefte van de gemeente

"Met name het ontbreken van een helder overzicht van rollen, taken en bevoegdheden i.r.t. diverse wetgeving ontbreekt nog. En het afwegingskader is nog in ontwikkeling terwijl daar dringende behoefte aan is om gericht beleid te kunnen formuleren."

"Sprake van lokaal uniek project en daarom andere afwegingskaders dan waarop ingezoomd wordt binnen kenniscentrum. Tevens is bepaalde informatie niet makkelijk vindbaar op de website."

"Ik zou meer informatie willen over proportionaliteit i.r.t. tot onderzoeksvoorschriften/protocollen. Onderzoeken we nu niet te veel? Verschil in opsporingstechnieken (validering) en statistische berekeningen (en validatie) om het verdacht gebied te berekenen/kleiner te maken."

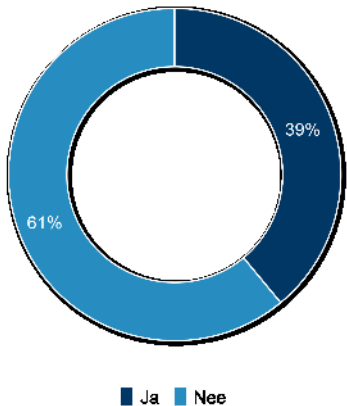
"Het afwegingskader zou een welkome aanvulling zijn. Daarnaast is er weinig info te vinden over de controle op kostenefficiëntie bij onderzoeks- en opsporingsbedrijven. Als opdrachtgever mis ik handvatten om hierop goede discussies met deze bedrijven aan te gaan. Kennis ontbreekt en handvatten zijn nog niet terug te vinden bij het Kenniscentrum."

Vraag 19: In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande stelling over de website van het Kenniscentrum?
Vraag 20: Kunt u toelichten waarom de website niet aansluit bij uw behoefte?

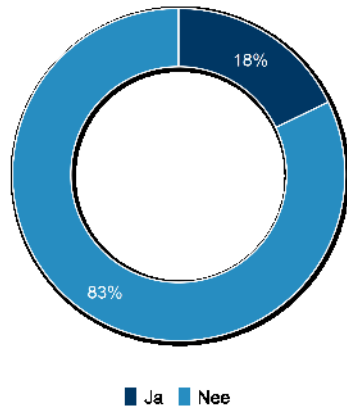
Basis vraag 19: heeft de website geraadpleegd (n=76)
Basis vraag 20: is ontevreden over de website (n=6)

Een minderheid van de gemeenten is bekend met de Helpdesk, een vijfde van deze gemeenten heeft weleens gebruik gemaakt van de helpdesk.

Vraag 21: Bekendheid Helpdesk Kenniscentrum OO

Vraag 22: Gebruik Helpdesk Kenniscentrum OO

Vraag 21: Bent u op de hoogte van het feit dat het Kenniscentrum over een helpdesk beschikt waar u vragen over de opsporing van OO kunt stellen?

Vraag 22: Heeft u wel eens gebruikt gemaakt van de helpdesk?

Basis vraag 21: allen (n=203)
Basis vraag 22: is op de hoogte van de helpdesk (n=80)

Men spreekt met name over een gebrek aan kennis, (landelijk) beleid en kosten. Ook geven sommige gemeenten aan dat er geen vernietigingslocatie in de gemeente is.

Vraag 25: Een kleine greep uit de toelichtingen t.a.v. grootste kans, uitdaging of knelpunt

"Met name het ontbreken van een helder overzicht van rollen, taken en bevoegdheden i.r.t. diverse wetgeving ontbreekt nog. En het afwegingskader is nog in ontwikkeling terwijl daar dringende behoefte aan is om gericht beleid te kunnen formuleren."

"Kennisdeling en kennis vergaring hieromtrent."

"Een beleid per Veiligheidsregio."

"Knelpunt zijn de financiën om als gemeente hier een actievere rol in te spelen. Ook een knelpunt is het feit dat wij eigenlijk nooit een terugkoppeling / resultaat krijgen na een onderzoek door een externe partij. Daar moeten we dan weer actief om vragen."

"OO worden vaak niet meegenomen bij de voorbereiding van projecten. Hoe krijgen we dit 'tussen de oren'."

"Kans: een centraal vraagpunt te hebben voor zaken rondom deze materie."

"Dat je niet weet of een externe marktpartij wel onafhankelijk adviseert, of dat ze alleen maar geld aan je willen verdienen. En ook dat iedereen altijd maar voor maximale veiligheid kiest en dat daardoor de kosten soms hoog oplopen."

"Uitdaging, we hebben geen eigen ploflocatie en moeten naar de buurgemeente."

"Meer duidelijkheid over rol gemeente. Nu adviseren wij wel over het doen van vervolgonderzoek, maar leggen we het uiteindelijke besluit hierover bij de werkgever (initiatiefnemer of projectontwikkelaar), omdat zij volgens de ARBO eindverantwoordelijk zijn voor de veiligheid van hun werknemers. Zij kunnen kiezen hiervan (gemotiveerd) af te wijken. Verder vraag ik mij soms af of het kleine risico wel in verhouding staat tot de te maken kosten van vervolgonderzoek (proportionaliteit)."